

R O M Â N I A
MINISTERUL ADMINISTRAȚIEI ȘI INTERNELOR

NESECRET
București

INSPECTORATUL GENERAL AL POLIȚIEI ROMÂNE
AGENȚIA NAȚIONALĂ ÎMPOTRIVA TRAFICULUI DE PERSOANE

ASPECTE PRIVIND FENOMENUL TRAFICULUI DE FEMEI ÎN ROMÂNIA

București
2009

ASPECTE GENERALE PRIVIND FENOMENUL TRAFICULUI DE PERSOANE

În ultimul deceniu traficul de ființe umane, ca și corupția, economia subterană sau fraudele financiare, a înregistrat la nivel mondial proporții inimaginabile și inacceptabile pentru societatea noastră, devenind o problemă majoră atât la nivel național cât și internațional, reprezentând una dintre cele mai extinse forme de manifestare ale criminalității.

Având forme de manifestare care țin de crima organizată (traficul de droguri, traficul de arme, terorismul etc.), traficul de ființe umane poate crea vulnerabilități ce țin de stabilitatea economico-socială a statelor, chiar pacea și securitatea acestora, prin tulburarea echilibrului demografic, etnic, cultural, prin incapacitatea mecanismelor de protecție socială sau de sănătate publică, prin depășirea capacității de absorbție a pieței legale a muncii și, implicit, prin bulversarea raportului de forțe dintre structurile de control a legalității și ordinii publice și partea din populație canalizată spre activități infracționale¹.

Fenomenul traficului de ființe umane nu reprezintă o problemă nouă a panaceului criminalității, el a grevat istoria omenirii de mai multe milenii.

Astfel, sclavia, în forme noi sau mai vechi, ca și practicile similare sclaviei, continuă să existe în alte state ale lumii, totul derulându-se sub evantaiul crimei organizate. De asemenea, dezvoltarea mijloacelor de comunicație și dezechilibrele economice mondiale au internaționalizat traficul.

Mai întâi a existat traficul de albi, apoi traficul din Sud spre Nord, iar acum traficul de ființe umane din regiunile mai defavorizate spre regiunile mai prospere (în special spre Europa Occidentală), indiferent de localizarea geografică. În condițiile dinamicii contradictorii a proceselor și fenomenelor social-politice ce au loc în Europa de Est (zona Balcanilor) a apărut și s-a dezvoltat ca fenomen subteran de dimensiuni globale, traficul de ființe umane² (în special de femei și tinere fete, chiar dacă bărbații se numără și ei în mod considerabil printre victime).

Această evoluție nu ar fi fost posibilă fără dezvoltarea rețelelor specifice care, în ceea ce privește exploatarea sexuală, răspundea unei necesități. Clienții constituie pilonii veritabili ai sistemului de prostituție. Clientul, cumpărătorul masculin de pe piața de prostituție, rămâne în cea mai mare parte anonim sau invizibil, jucând un rol important în materie de trafic. Traficul cu ființe umane este un fenomen care răspunde unei cereri precise din partea „clienților”, ale căror comportamente urmăresc îndeaproape evoluția societăților europene. În consecință, se pare că acești clienți ai comerțului sexual joacă un rol determinant, traficanții străduindu-se, mai presus de toate, să răspundă „cererii”.

Motivele care duc la cumpărarea de sex sunt diverse: curiozitatea, variația sexuală și comoditatea, problemele de contact și singurătatea, problemele din viața de cuplu, banii³, etc.

Traficul de ființe umane trebuie privit din mai multe puncte de vedere, astfel:

- **Ca și problemă morală** –traficul de femei și copii este văzut ca un fenomen care însoțește *păcatul prostituției*, așa cum a fost formulat în preambulul *Convenției din 1949*⁴. Dintotdeauna, societatea blamează femeile care practică prostituția,

¹ Kartusch A. (2001), *Reference Guide for Anti-Trafficking Legislative Review with Particular Emphasis on South Eastern Europe*, Warsaw: OSCE, p.3.

² Kartusch A. (2001), *Reference Guide for Anti-Trafficking Legislative Review with Particular Emphasis on South Eastern Europe*, Warsaw: OSCE, p.3.

³ Uneori oamenii foarte bogați, dar cu deficiențe educaționale, consideră că își pot permite să cumpere alți „oameni” care să presteze pentru ei orice servicii, inclusiv sexuale. Acestea convenindu-li-se doar pentru că dispun de sume mari de bani.

⁴ *Convenția pentru reprimarea traficului cu ființe umane și a exploatării prostituției semenilor* – aprobată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, la 2 decembrie 1949, pe care, la 21 martie 1950, a deschis-o

dar nu și clienții. Impactul pe care îl au atitudinea societății și legile actuale, în România, în special, este invariabil o combinație între izolare, stigmatizare, marginalizare și o creștere a vulnerabilității față de violență.

- **Dintr-o perspectivă socio-umană**, traficul de persoane reprezintă o gravă acuzație adusă societății. Fenomenul se află într-o continuă expansiune și, chiar dacă se înregistrează uneori cifre descrescătoare, acestea nu reflectă o tendință, ci doar un succes de moment al programelor de combatere inițiate de autorități, după care, traficanții găsesc noi modalități de acțiune, deoarece piața-țintă rămâne. În condițiile unui progres fără precedent al cunoașterii științifice și al aplicațiilor tehnologice, inclusiv în domeniul științelor psihologice, devine din ce în ce mai îngrijorătoare incapacitatea unor largi segmente ale societății de a depăși o educație și o mentalitate primitivă, prin care ființa umană este considerată și tratată ca o marfă. Persoanele traficate sunt dezumanizate treptat, fiindu-le lezate sentimentele cele mai profunde, trauma suferită mar- cându-le întreaga evoluție viitoare. Din perspectiva *implicațiilor sociale*, datorită creșterii alarmante din ultimii ani, traficul de persoane devine un fenomen național și transnațional, fiind favorizat de procesul general al globalizării și de utilizarea tehnologiilor moderne.

- **Ca și problemă a sănătății publice**⁵, victimele traficului sunt supuse privațiunilor fizice (somm, hrană, lumină, necesități de bază) abuzurilor sexuale, refuzându-li-se îngrijirea medicală atunci când au nevoie ori impunându-li-se utilizarea drogurilor, toate acestea având consecințe deosebit de grave atât asupra sănătății personale cât și asupra sănătății publice.

- **Ca și formă a criminalității** ce poate pune în pericol *ordinea publică*, dar și *siguranța națională* - traficul este definit ca o problemă a legilor criminale și a sistemului criminal de justiție.

Legile penale sunt folosite în anumite țări, precum România, împotriva prostituatelor, traficanților, dar nu și împotriva clienților.

Finalitatea infracțiunii de trafic periclitează și sănătatea publică, datorită bolilor cu transmitere sexuală la care sunt expuse atât victimele cât și clienții lor.

De asemenea, reprezintă o *problemă de migrație* pentru că traficul de persoane presupune o trecere (ilegală sau legală) a frontierei.

Deoarece acest gen de infracțiuni se împletește deseori cu alte forme grave de criminalitate - precum traficul de droguri, spălarea de bani, terorismul, traficul de arme – indirect periclitează și siguranța statului.

Traficul de ființe umane, componentă a crimei organizate transnaționale.

În Raportul susținut în fața Adunării Generale a O.N.U. intitulat „*A More Secure World: Our Shared Responsibility*” (2004), **Kofi Annan** a susținut ideea că diverse tipuri de amenințări devin din ce în ce mai vizibile, identificând alături de terorism, alte cinci clase interrelaționate cărora atenția trebuie să le acorde o atenție deosebită în deceniile ce urmează: 1. războaiele între state, violența dintre state, inclusiv războaiele civile; 2. **abuzurile asupra drepturilor omului**; 3. sărăcia, bolile infecțioase, degradarea mediului; 4. armele nucleare, radiologice, chimice și biologice; 5. **criminalitatea internațională**.

Traficul organizat nu are loc într-o izolare ermetică. Odată înființate, rețelele de trafic se diversifică rapid și dezvoltă relații reciproc avantajoase cu organizațiile criminale existente care operează în alte sfere, cum ar fi terorismul, traficul de droguri și arme. Scopul fundamental al acestora este, fără îndoială, obținerea de profituri cât mai mari. Căderea

---

prin semnare și aderare. România a ratificat-o prin *Decretul nr. 482 din 10 dec 1954*, publicat în *Buletinul Oficial nr. 46/1954*.

⁵ A se vedea Anexa nr. 1

"Cortinei de Fier" a deschis noi oportunități de profit pentru organizațiile criminale, prin angajarea acestora în traficul de oameni - activitate ce se extinde de la contrabanda cu emigranți ilegali până la racolarea și furnizarea de femei din țările est-europene filierelor de prostituție din țările occidentale.

La nivelul grupurilor criminale organizate⁶ care au un interes financiar pe piețele sexului și ale muncii existente, se constată o violență crescută, deoarece scoaterea sau introducerea victimelor traficate pe piețele ilegale ale sexului și muncii provoacă, uneori, adevărate „războaie ale teritoriilor” întrucât traficanții se confruntă cu elemente infracționale locale pentru a avea controlul asupra acestor forme profitabile de exploatare umană. Acesta este îndeosebi cazul traficului pentru exploatarea sexuală, deoarece mizele financiare implicate sunt foarte mari. Piețele sexului pe care se găsesc victimele traficului sunt parțial controlate de infractori locali care acționează în cooperare cu grupuri importante de traficanți care pot furniza femei.

IGPR prin Agenția Națională împotriva Traficului de Persoane (ANITP) coordonează, evaluează și monitorizează la nivel național aplicarea politicilor în domeniul traficului de persoane de către instituțiile publice, precum și a celor din domeniul protecției și asistenței acordate victimelor acestuia.

Ministerul Administrației și Internelor, prin IGPR - ANITP, cu sprijinul altor ministere, realizează și menține în actualitate baza de date privind fenomenul traficului de persoane, monitorizează și evaluează periodic acest fenomen realizează studii privind cauzele și evoluția traficului de persoane la nivel național, pe care le prezintă instituțiilor interesate și Grupului Interministerial. De asemenea, organizează culegerea de date și informații în legătura cu fenomenul traficului de persoane, verificarea, prelucrarea și stocarea acestora.

DOMENIUL LEGISLATIV

Principalele acte normative naționale în domeniul traficului de persoane:

Traficul de persoane constituie o violare a drepturilor omului și o atingere adusă demnității și integrității ființei umane, așa cum se afirmă în toate documentele internaționale în materie, inclusiv în textul recent al Convenției Consiliului Europei, semnate la Varșovia, la 16 mai 2005. România a adoptat gradual, alături de alte state ale lumii și, în speță, ale Uniunii Europene, un ansamblu de măsuri legislative destinate construcției, consolidării și eficientizării continue a dispozitivului național, în contextul consolidării cooperării internaționale, în scopul prevenirii și combaterii acestui fenomen.

---

⁶Grupările criminale transnaționale sunt definite ca fiind grupări sau organizații predispuse la crimă, structurate ierarhic sau într-un sistem complex de relații personale care, printr-un set strict de sancțiuni interne, pot întări aceste structuri; dispuse să folosească violența, intimidarea și corupția pentru obținerea de profituri și pentru a controla teritoriile, oamenii și piețele; care, pentru a-și mări averile și pentru a se infiltra în economiile legale, sunt gata să-și "spele" procedeele ilicite; capabile să se extindă în noi activități, care anterior erau "curate", și peste frontierele naționale; deschise la cooperarea cu alte structuri criminale sau de presiune care au obiective similare; capabile să se infiltreze în instituțiile guvernamentale, în vămi, poliție, justiție și chiar în parlamentele naționale; a se vedea art.2 din Convenția de la Palermo.

Toate națiunile mileniului III consideră *persoana* valoarea socială cea mai importantă pentru societatea modernă. Astfel, pentru Uniunea Europeană respectarea drepturilor omului reprezintă o condiție fundamentală a apartenenței la aceasta. Nu întâmplător, între criteriile de aderare ale României la Uniunea Europeană, stabilite la Copenhaga, încă din anul 1993, primul este cel care are în vedere existența, în statul candidat, a unor instituții stabile care să garanteze democrația, statul de drept, drepturile omului. Chiar în primul articol, Constituția României, consacră printre valorile supreme demnitatea umană, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane și dreptatea.

Lupta împotriva acestui fenomen are ca referință responsabilitățile ce decurg din :

- **Strategia Națională împotriva traficului de persoane pentru perioada 2006 - 2010**
- **Planul Național de Acțiune 2008 - 2010 pentru implementarea Strategiei naționale împotriva traficului de persoane 2006 - 2010**
  - document care prezintă informații generale relevante, definirea problemei și principalele domenii de acțiune și obiective strategice în domeniul traficului de persoane. Obiectivele strategice sunt prezentate detaliat, subordonând obiective specifice, activități, responsabili și parteneri, surse de finanțare, termen de realizare, monitorizare și evaluare - indicatori de evaluare;
- **Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane**, cu modificările și completările ulterioare; Prin Legea privind prevenirea și combaterea traficului de persoane s-au incriminat formele pe care le poate îmbrăca traficul de persoane, s-a creat cadrul juridic pentru utilizarea tehnicilor moderne de investigație, necesare descoperirii acestor fapte, s-au introdus norme pentru protecția și asistența victimelor traficului, a familiilor acestora, precum și a martorilor.
- **Hotărârea Guvernului nr. 299/2003 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a dispozițiilor Legii 678/2001** privind prevenirea și combaterea traficului de persoane;
- **Legea nr.39/ 2003 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate;**
- **Legea 211/ 2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor care, transpune prevederile următoarelor instrumente comunitare:**
  - Decizia Cadru a Consiliului European 2001/220/JHA privind poziția victimelor în procedura penală. Această Decizie , având la bază titlul VI din Tratatul asupra Uniunii Europene, permite victimelor infracțiunilor să solicite daune de la făptuitor în cursul procedurilor penale
  - Directiva Consiliului 2004/80/EC din 20 aprilie 2004 privind compensarea victimelor infracțiunilor
  - Convenția europeană privind compensarea victimelor infracțiunilor violente (Strasbourg, 24 noiembrie 1983)
  - Recomandarea Consiliului Europei nr. R(85)11 privind poziția victimei în cadrul dreptului penal și al procedurii penale.

-Comunicarea Comisiei Europene “Victimele infracțiunilor în Uniunea Europeană – Reflecții privind standarde și acțiune” (14 iulie 1999)

-Cartea verde “Compensarea victimelor infracțiunilor” a Comisiei Europene (28 septembrie 2001).

- **Ordonanța de Urgență nr. 20/ 11.03. 2009** pentru modificarea [art. 13 alin. \(2\) și \(3\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2007](#) privind organizarea și funcționarea Ministerului Administrației și Internelor.

Principalele acte normative internaționale:

- **Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate** și cele două protocoale ale sale adoptate la New York la 15 noiembrie 2000, ratificată de România prin Legea nr. 565/2002
- **Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane, adoptată la 3 mai 2005**, ratificată de România prin Legea nr. 300/2006

DOMENIUL PREVENIRII TRAFICULUI DE PERSOANE

IGPR – ANITP a desfășurat campanii de prevenire a traficului de persoane care, au fost orientate pentru eliminarea sau reducerea numărului de victime minori ale traficului de persoane, dar și pentru reducerea victimelor exploatate sexual și prin muncă forțată.

Campaniile implementate la nivel național, au avut ca parteneri diverse instituții publice, ONG-uri cu activitate în domeniu au fost:

- „Ferește-te de ocazii „PERFECTE” cu locuri de muncă „PERFECTE”,
- „Lăsați copilăria copiilor”
- „Traficul de persoane există!...Decide AZI..Nu MÂINE!”
- „Banii tăi îi îmbogățesc pe traficanți... Banii tăiucid suflete!”
- “Ziua Europeană de luptă Împotriva Traficului de Persoane”
- „Tu contezi, nu promisiunile!”
- ”Traficul de persoane poate fi un meci cu miză foarte mare...chiar viața ta!”

Toate materialele promoționale create cu ocazia implementării acestor campanii naționale, distribuite prin intermediul Centrelor Regionale ANITP, dar și prin ajutorul partenerilor instituționali. O aproximare a numărului de persoane expuse mesajelor campaniilor de prevenire a traficului de persoane și de sensibilizare a opiniei publice a fost, ca exemplu la nivelul anului 2008, de aprox. **700 000** de persoane

De asemenea, la nivel regional și/sau local prin intermediul Centrelor Regionale ANITP au fost implementate campaniile naționale dar au fost dezvoltate și campanii locale prin colaborări cu autoritățile locale și ONG-uri locale; campaniile locale sau regionale au fost dezvoltate pentru a se adresa specificul zonei și a trendurilor locale ale fenomenului traficului de persoane. Astfel, putem menționa:

-campania locală realizată cu colaborarea IPJ Bacău, „Caravana Implicării”

-campania locală implementată cu colaborarea PSC Bacău „Alege pentru binele tău”

-campaniile locale din Ploiești realizate și implementate cu sprijinul „Centrului de prevenire și combatere a traficului de ființe umane – ARCA”, „Aceasta este realitatea! Ți se poate întâmpla și ție!” și campania „Noi pentru noi”

În cadrul acestor campanii un număr de **50 de dezbateri publice și mese rotunde** au fost organizate pe tema traficului de persoane cu toate domeniile conexe acesteia.

Serviciul Help-Line, care este una din principalele metode atât de identificare a posibilelor victime ale traficului de persoane dar și de prevenire a fenomenului este operațional de la 1 august 2007, la numărul gratuit **TEL-VERDE 0800 800 678**, unde se poate apela gratuit, pentru:

- obținerea de informații ce pot contribui la reducerea vulnerabilității la trafic, privind călătoria în străinătate în scopul muncii și evitarea anumitor situații neclare care ar putea duce la trafic;
- solicitarea de asistență din partea familiilor, rudelor sau persoanelor apropiate în cazul în care aceștia presupun că fie un membru al familiei, fie o cunoștință este în situație de risc de a fi sau a fost traficată;
- informarea victimelor traficului privind drepturile prevăzute de lege și serviciile specializate existente.

I.G.P.R. va continua să își dezvolte strategia de prevenire a traficului de persoane prin inițierea și implementarea campaniilor naționale centrate pe prevenirea primară a victimizării în vederea conștientizării opiniei publice asupra fenomenului traficului de persoane și asupra consecințelor acestuia în vederea reducerii dimensiunilor acestui fenomen și înlăturarea efectelor negative pe care acesta le are asupra cetățenilor și asupra societății, în general.

Activitatea de prevenire este, alături de combaterea și asistența victimelor, o dimensiune importantă a luptei împotriva traficului de persoane.

Creșterea gradului de conștientizare a opiniei publice se poate realiza prin informare și sensibilizare cu privire la fenomenul traficului de ființe umane, deoarece orice strategie de luptă împotriva acestui flagel se bazează atât pe corecta înțelegere a fenomenului, cât și pe motivația clară de a împiedica acest fenomen.

Conștiința publică trebuie educată în sensul schimbării percepției și atitudinii sociale față de fenomenul psiho-social și economic (cu implicații majore din punct de vedere al veniturilor pe care le obțin organizațiile criminale) al traficului de persoane.

Ca fapt de mentalitate colectivă, percepția unui asemenea fenomen și, în egală măsură, schimbările pro-sociale de susținere a eforturilor autorităților pot fi asimilate de opinia publică prin demersuri integrate de prevenire primară, secundară și terțiară (aceasta din urmă fiind echivalentă cu intervenția post-victimizare).

DOMENIUL COMBATERII TRAFICULUI DE PERSOANE

Integrarea României în Uniunea Europeană, a constituit o etapă importantă în dezvoltarea tuturor structurilor Poliției Române, sub toate aspectele, inclusiv în sfera combaterii criminalității organizate, aducând cu sine, modificări de substanță, în toate domeniile.

În derularea acestui proces, pentru asigurarea compatibilității structurilor de combatere a crimei organizate din România cu cele existente în Uniunea Europeană, un accent deosebit s-a pus pe reorganizarea Inspectoratului General al Poliției Române.

În contextul în care Inspectoratul General al Poliției Române apreciază și tratează în consecință, ca prioritară activitatea de combatere a infracțiunilor de trafic de persoane prin înființarea și operaționalizarea în cadrul Direcției de Combatere a Criminalității Organizate a Serviciului de Combatere a Traficului de Persoane, s-a realizat schimbarea structurală a unității specializate în combaterea traficului de persoane, în scopul dinamizării și eficientizării acțiunilor de combatere a acestui gen de infraționalitate.

Prioritățile Serviciului de Combatere a Traficului de Persoane și implicit cele ale Inspectoratului General al Poliției Române, au fost și continuă să fie, cele de cooperare pro-activă cu toate structurile naționale și internaționale implicate în combaterea fenomenului infraționalității organizate, abordând cu prioritate fenomenul traficului de persoane.

Întrucât acest tip de infraționalitate constituie o încălcare gravă a drepturilor omului, această structură este implicată activ în combaterea activităților de trafic contribuind la readucerea situației în limitele normalității, prin acțiuni și măsuri concrete, realizate în strânsă cooperare cu partenerii interni și externi angajați în lupta anti-traffic.

Statul român asigură pregătirea specialiștilor în combaterea traficului de persoane prin includerea temelor de profil în programele de studiu ale unităților de formare și specializare (Academia de Poliție, etc) a personalului MAI. Prin organizarea de cursuri de specialitate și seminarii de pregătire, formatorii din cadrul Direcției de Combatere a Criminalității Organizate asigură pregătire de specialitate celorlalte structuri din cadrul IGPR.

Cercetarea cazurilor de trafic de persoane se efectuează de ofițeri anume desemnați, specializați în audierea victimelor traficului. Audierea femeilor victime ale traficului de persoane se realizează, de regula, de ofițeri femei.

Prin structurile specializate ale Ministerului Administrației și Internelor se asigură la toate punctele de trecere a frontierei de stat a României, personal special instruit pentru identificarea și preluarea victimelor, în vederea îndrumării acestora către instituțiile specializate.

IGPR asigură la cerere, pe teritoriul României protecția fizică a persoanelor victime ale traficului, care sunt părți în procesul penal atât conform prevederilor codului de procedură penală cât și a din Legii nr. 682/2002 (privind protecția martorilor) prin Oficiul Național pentru Protecția Martorilor (ONPM), structură specializată în cadrul poliției române.

Ministerul Administrației și Internelor prin structurile sale specializate organizează cursuri de formare și specializare a personalului propriu implicat în cercetarea cazurilor de trafic de persoane și în audierea victimelor traficului cât și în colaborare cu Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - DIICOT, judecători și reprezentanți ai ONG.

În plus, anual, se organizează Conferința Națională a Polițiștilor Anti-traffic, la care participă reprezentanți ai tuturor agențiilor de aplicare a legii în domeniul traficului de persoane precum și ofițerii de legătură acreditați în România. Această întâlnire se organizează cu sprijinul FBI și al ambasadei SUA, ONG-urilor și al altor instituții, având ca scop analiza modalităților de gestionare a problemelor identificate, legate de fenomenul traficului de persoane și mai ales, de combaterea acestuia.

Cu sprijinul organismelor multinaționale create în acest scop, forțele de poliție trebuie să fie ajutate și încurajate să coopereze și să își coordoneze eforturile anti-traffic.

România este implicată, alături de organizații precum Europol, Interpol, Eurojust, Frontex sau Centrul SECI, în eforturile de combatere a criminalității transfrontaliere și de limitare a efectelor negative generate de traficul de persoane, migranți sau minori, traficul de droguri, arme sau materiale nucleare, beneficiind de sprijinul unei întregi rețele de ofițeri de legătură, români – aflați la posturi în state partenere - sau străini – acreditați în România.

DOMENIUL ASISTENȚEI ȘI PROTECȚIEI VICTIMELOR TRAFICULUI DE PERSOANE

Ca urmare a intrării în vigoare a Ordinului nr. 335/29.10.2007 se implementează **“Mecanismul Național de Identificare și Referire a Victimelor Traficului de Persoane”** prin care se urmărește adoptarea unui răspuns unitar și coordonat, de către toate instituțiile și organizațiile implicate în lupta anti-trafic, având ca scop îmbunătățirea capacității de identificare a victimelor traficului de persoane și de asigurare a protecției și asistenței acestora.

Prin Hotărârea de Guvern nr. 1238/10.10.2007 au fost adoptate și „**Standardele naționale specifice pentru serviciile specializate de asistență și protecție a victimelor traficului de persoane**”, care reprezintă ansamblul de norme pe baza cărora se desfășoară activitatea de asistență și protecție a victimelor traficului de persoane și pe baza cărora sunt evaluate activitățile furnizorilor de servicii și calitatea serviciilor acordate de către aceștia victimelor traficului de persoane.

În vederea implementării standardelor naționale a fost elaborat **“Ghidul metodologic”** cu scopul de a pune la dispoziția instituțiilor și organizațiilor care furnizează servicii de asistență și protecție victimelor traficului de persoane informații bazale, instrumente de lucru și proceduri de implementare, pentru oferirea acestor servicii în conformitate cu indicatorii de calitate enunțați în *standardele naționale specifice pentru serviciile specializate de asistență și protecție a victimelor traficului de persoane*.

IGPR -A.N.I.T.P. implementează *Programul de coordonare a victimelor care depun mărturie împotriva traficanților*, program inițiat în colaborare cu Ambasada SUA la București și în parteneriat cu Ministerul Public – Direcția de Investigare a Infrațiunilor de Crimă Organizată și Terorism, Inspectoratul General al Poliției Române - Direcția de Combatere a Criminalității Organizate, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Inspectoratul General al Jandarmeriei și Ministerul Justiției – Direcția de Probațiune, program ce a beneficiat de suport logistic și financiar din partea reprezentanței diplomatice americane. Acest program are ca scop:

- menținerea contactului permanent cu victimele identificate și referite spre asistență;
- oferirea de informații victimelor despre drepturile pe care le au și serviciile de care pot beneficia;
- informarea și pregătirea victimei cu privire la aspectele cu care se poate confrunta pe parcursul derulării procesului penal și prezentarea în fața instanței.

IGPR- ANITP este parte în cadrul Proiectului *pentru dezvoltarea unui Mecanism Transnațional de Referire a persoanelor traficate în Europa de Sud - Est* (MTR - USAID),

desfășurat de Centrul Internațional de Dezvoltare a Politicilor privind Migrația (ICMPD⁷) și finanțat de USAID⁸, a fost semnat, la data de 25 septembrie 2006 acordul de cooperare dintre Ministerul Administrației și Internelor din România și ICMPD, în scopul definirii cadrului de cooperare între părți pentru implementarea mecanismului transnațional de referire.

Beneficiarii proiectului sunt: Albania, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Croația, Macedonia, Republica Moldova, Muntenegru, Serbia, România și Kosovo sub rezoluția ONU 1224.

Proiectul va fi finalizat în luna iunie 2009, când va fi publicat mecanismul transnațional de referire pentru persoanele traficate în Europa de Sud Est.

În continuarea acestei inițiative, în 2008, Agenția Națională împotriva Traficului de Persoane a semnat parteneriatul de cooperare cu Departamentul pentru Egalitatea de Șanse (DES) - Consiliul de Miniștri (Italia), în cadrul noului proiect ICMPD (*Dezvoltarea unui Mecanism Transnațional de Referire a persoanelor traficate între țările de origine și țările de destinație - MTR-UE*), finanțat de Comisia Europeană și implementat cu sprijinul DES.

Beneficiarii acestui proiect sunt: Albania, Bulgaria, Cehia, Italia, Macedonia, Portugalia, România și Ungaria. Finalitatea Ao va reprezenta publicarea mecanismului transnațional de referire a persoanelor traficate între țările de origine și țările de destinație.

Participarea ANITP la dezvoltarea mecanismului transnațional de referire a înlesnit elaborarea "*Mecanismului Național de Identificare și Referire a Victimelor Traficului de Persoane*".

Guvernul României a alocat resurse financiare importante în bugetul Poliției Române, în acest fel asigurându-se resursele financiare, în valoare de 1.350.000 lei necesare oferirii serviciilor directe de asistență de către O.N.G.-uri, prin Programul de Interes Național în anul 2009.

SITUAȚIA TRAFICULUI DE FEMEI ÎN ROMÂNIA

1. Dinamica fenomenului traficului de persoane în anul 2008 comparativ cu perioada anterioară

Analiza evoluției fenomenului în perioada 2007 - 2008, indică existența unei **tendințe de reducere** a fenomenului traficului de persoane și de restructurare a acestuia prin reorientarea activității criminale în direcția obținerii de profituri din **exploatarea muncii** persoanelor și, din ce în ce mai puțin, din exploatarea sexuală a victimelor. De asemenea, se constată unele modificări în ceea ce privește profilul victimelor și țările în care acestea au fost exploatate.

Astfel, numărul total al victimelor identificate în anul 2008 este **1.240**, mai mic cu 30% decât cel corespunzător perioadei similare a anului anterior, respectiv 1.780, înscriindu-se pe același trend descendent început în anul 2006 (Figura 1).

⁷ International Centre for Migration Policy Development - <http://www.icmpd.org/>

⁸ United States Agency for International Development (USAID) - <http://www.usaid.gov/>

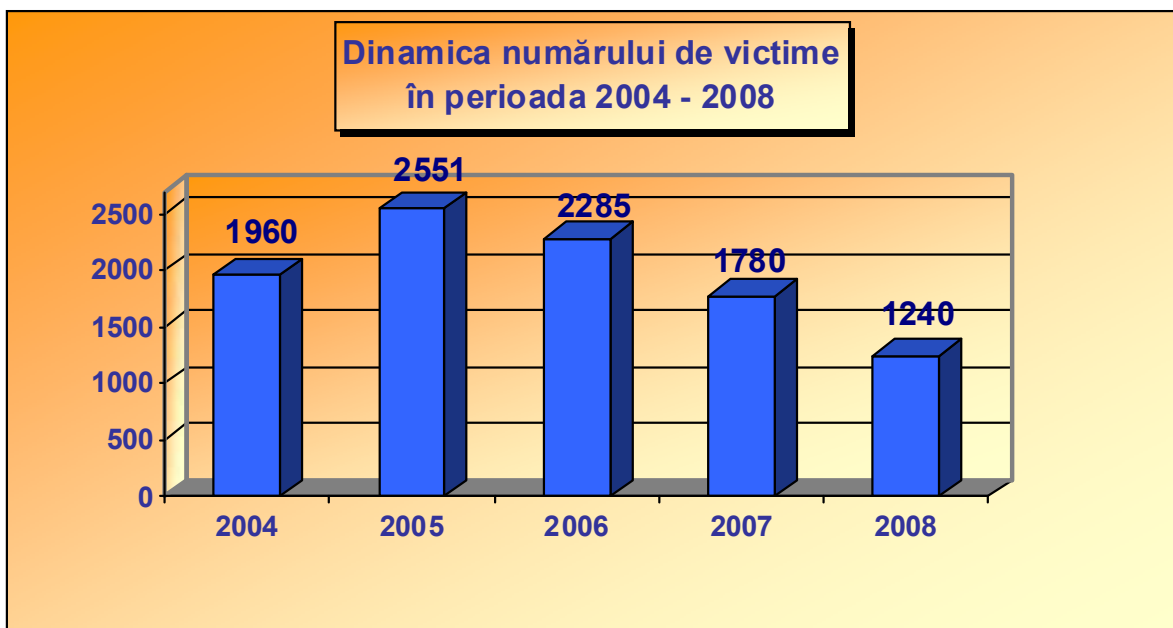

Figura 1. Evoluția numerică a victimelor identificate în perioada 2004 – 2008

Comparativ cu anul 2007, distribuția în funcție de gen a victimelor cunoaște o modificare majoră.

Pentru prima dată de când se păstrează o evidență a persoanelor traficate, **ponderea victimelor de sex masculin este mai mare decât cea a victimelor de sex feminin** (Figura 2). Astfel, din totalul victimelor identificate, **51%**, respectiv **626 victime**, sunt **bărbați** (comparativ cu 46% în 2007 și 23% din 2006).

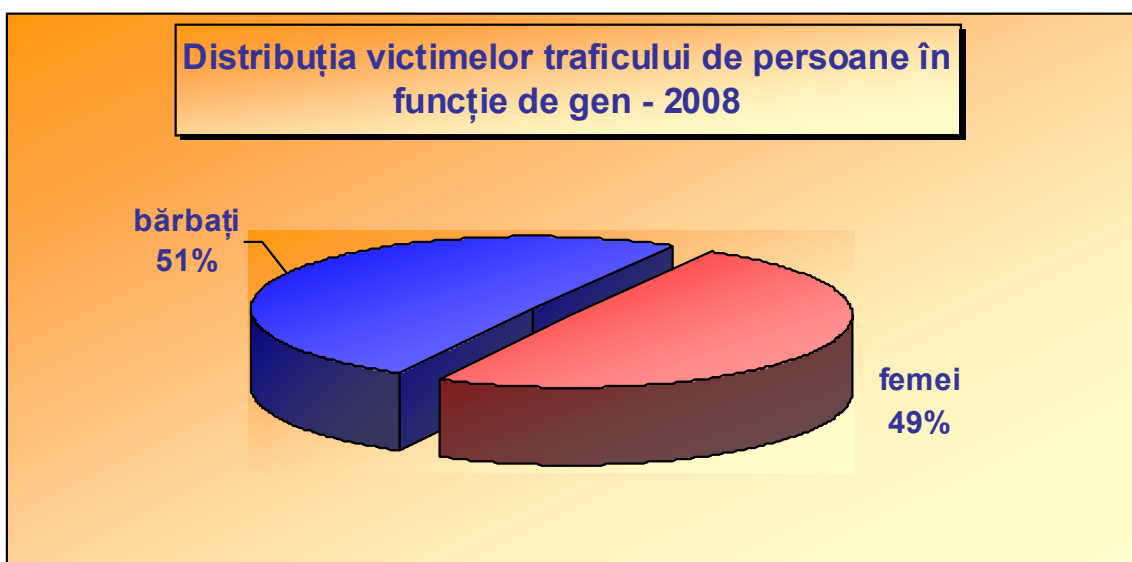
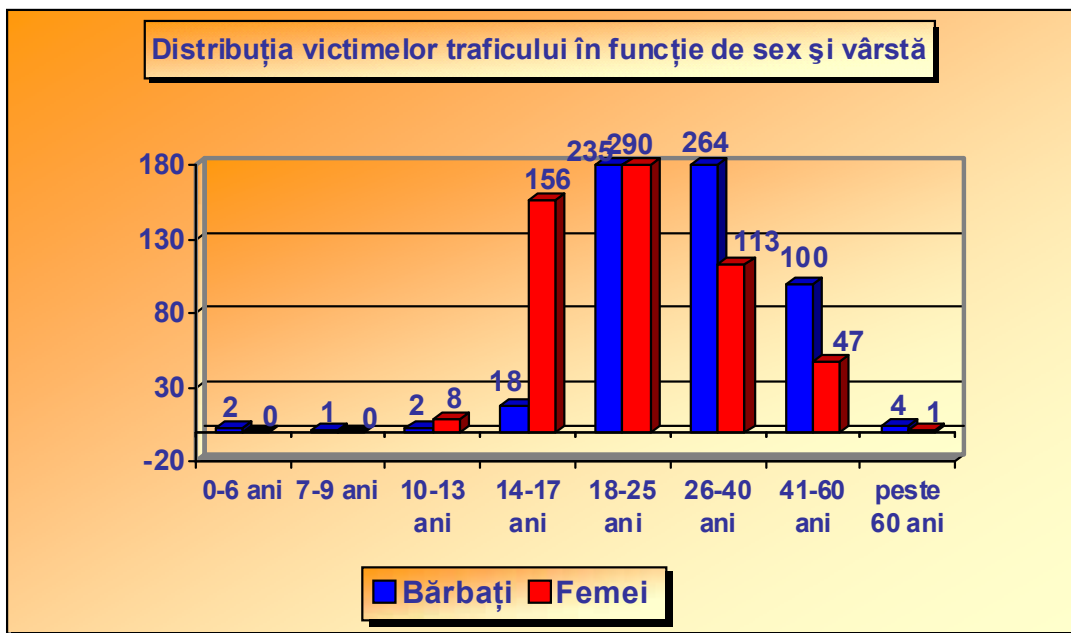

Figura 2. Distribuția victimelor identificate în anul 2008, în funcție de gen.

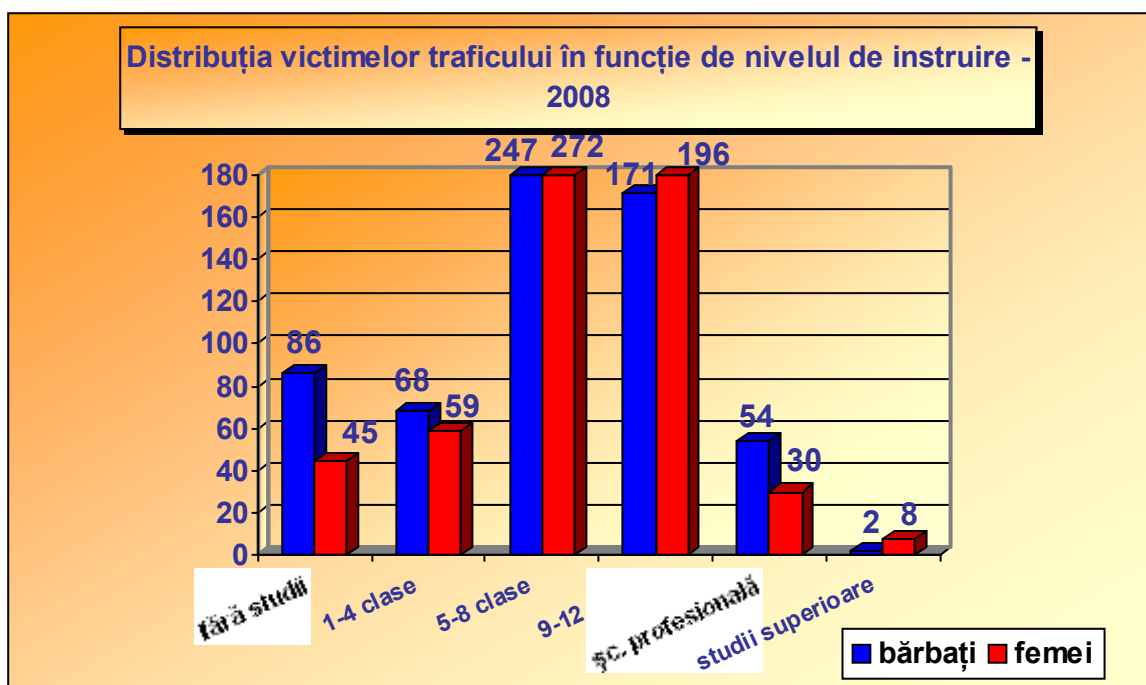
Implicit, procentul victimelor de **sex feminin** a scăzut sensibil de la 77% în anul 2006, la 54% pentru anul 2007, pentru ca în anul 2008 să reprezinte numai **49%**.

Acest fapt se corelează cu creșterea numărului de victime exploatare prin muncă forțată, unde majoritatea persoanelor traficate este reprezentată de bărbați, respectiv 78%. Femeile reprezintă, în schimb, totalitatea victimelor exploatare sexual.

Figura 3. Distribuția victimelor identificate în anul 2008, în funcție de grupa de vârstă.

Datorită particularităților formelor de exploatare a persoanelor traficate, victimele de gen feminin sunt, în medie, mai tinere decât cele de sex masculin: numai 26% dintre femeile victime aveau peste 25 ani la momentul traficării, în timp ce pentru victimele bărbați procentajul corespunzător este 59%.

Figura 4. Distribuția numerică a victimelor identificate în anul 2008, în funcție de nivelul de instruire

Analizând nivelul de educație a victimelor pe cele două genuri remarcăm **un nivel mai ridicat de instruire a victimelor femei.** (Figura 4) Astfel, 32% dintre acestea au studii

medii (9-12 clase), comparativ cu un procent de 27% în rândul bărbaților. De asemenea, numărul și ponderea bărbaților fără studii sunt aproape duble comparativ cu cele ale femeilor din aceeași categorie.

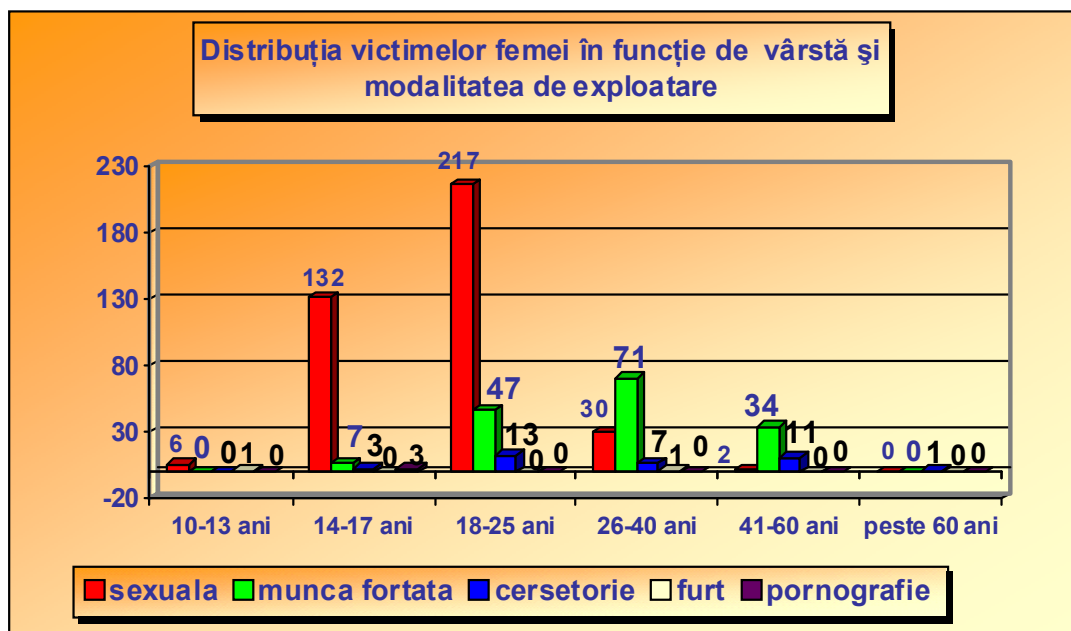
2. Particularitățile traficului de femei

La fel ca în anii precedenți, și în anul 2008 **femeile** au continuat să fie vulnerabile în special la **exploatarea sexuală** (63% dintre ele fiind traficate în acest scop, în scădere totuși față de 2007 - 75%), totuși ponderea celor care au fost traficate pentru **muncă forțată** a crescut (de la 17% în 2007, la 26% în 2008), majoritatea fiind exploatate în agricultură (în Spania, Grecia, Cehia, Germania, Italia).

Vulnerabilitatea cea mai mare o au femeile din categoria de vârstă **18-25 de ani**, 47% dintre victimele traficului fiind din această categorie. Alături de **victimele minore** (27%), ele reprezintă marea majoritate a victimelor traficului de persoane de sex feminin, ceea ce demonstrează faptul că **traficul de persoane are drept țintă predilectă, în special în scopul exploatării sexuale, tinerele sub 25 de ani**.

Comparativ cu victimele de sex masculin, o **pondere mult mai mare dintre victimele femei provin din mediul urban** (45% comparativ cu 34%), totuși mediul rural reprezintă principala sursă de recrutare a victimelor din această categorie.

Majoritatea victimelor femei au fost racolate de către persoane cunoscute, mai ales **cunoștințe/prieteni** (265, reprezentând 43% din total) dar și de către vecini, rude sau chiar partenerul de viață (95 victime - 16%), 11 victime (1%) de către proxenet și numai 40% (244) fiind recrutate de către **necunoscuți**.

Figura 5. Distribuția victimelor femei identificate în anul 2008, în funcție de categoria de vârstă și modalitatea de exploatare

În ceea ce privește țările de destinație în care au fost exploatate victimele de gen feminin, pe primele locuri se situează **România - trafic intern, Spania, Italia** (exploatare sexuală) și **Spania, Grecia, Italia și Cehia** pentru exploatare prin muncă.

3. Exploatarea sexuală – modalitatea predilectă de exploatare a femeilor

Comparativ cu anul 2007, când victimele traficate în scopul exploatării sexuale reprezentau 41% din totalul victimelor identificate, anul acesta atât numărul cât și ponderea lor s-au redus semnificativ (**386 victime**, respectiv **31%**), scăderea fiind de aproape 50%.

Dintre acestea, **36%** au fost exploatare în **cluburi** (137 victime), mai ales în Spania și România, **34% în stradă** (133 victime), cele mai multe în Italia, **20% în locuințe** (76 victime), mai ales în România, **7% în bordeluri** (25 victime), în Grecia și Marea Britanie, iar 20 victime au fost exploatare sexual în **hoteluri** (5%), majoritatea din România.

Profilul victimelor exploatare sexual în scopuri comerciale este următorul:

- sex **feminin** (100%)
- preponderent adulte (65%), dar pot fi și minore (35%)
- vârsta între **14 și 25 de ani** (90%)
- **nivel de educație scăzut** (58% au cel mult studii gimnaziale)
- mediul de proveniență atât **urban** (52%), cât și rural (48%)
- **necăsătorite** (81%)
- **se cunoașteau anterior cu recrutaorul** (72%).

Ca și în anii precedenți, se remarcă același model de recrutare a tinerelor în scopul exploatării sexuale, prin *promisiuni false* venite din partea unor *cunoscuți sau prieteni* (52%), dar și din partea altor persoane apropiate, ca *vecini* (28 victime), *rude* (18 victime) și chiar *soți/parteneri de viață* (21 victime).

Chiar dacă majoritatea lor au un nivel scăzut de instruire, totuși 37% dintre victime au absolvit una sau mai multe clase de liceu, ceea ce indică impactul pe care îl are perspectiva (promisiunea) unor câștiguri mari în străinătate în atragerea în trafic a unor eleve de liceu sau a unor tinere care nu au definitivată pregătirea școlară și, de aceea, au slabe posibilități de inserție profesională.

Cele mai multe victime identificate anul acesta provin din județele Brăila (36), Iași (30), Botoșani (29), Galați (20), Constanța, Dolj, Buzău (17), Argeș (14), București (13), Brașov (12).

Marea majoritate a victimelor (75%) au fost exploatare în **trei țări: România** (108 victime), **Spania** (95 victime) și **Italia** (87 victime).(Figura 6)

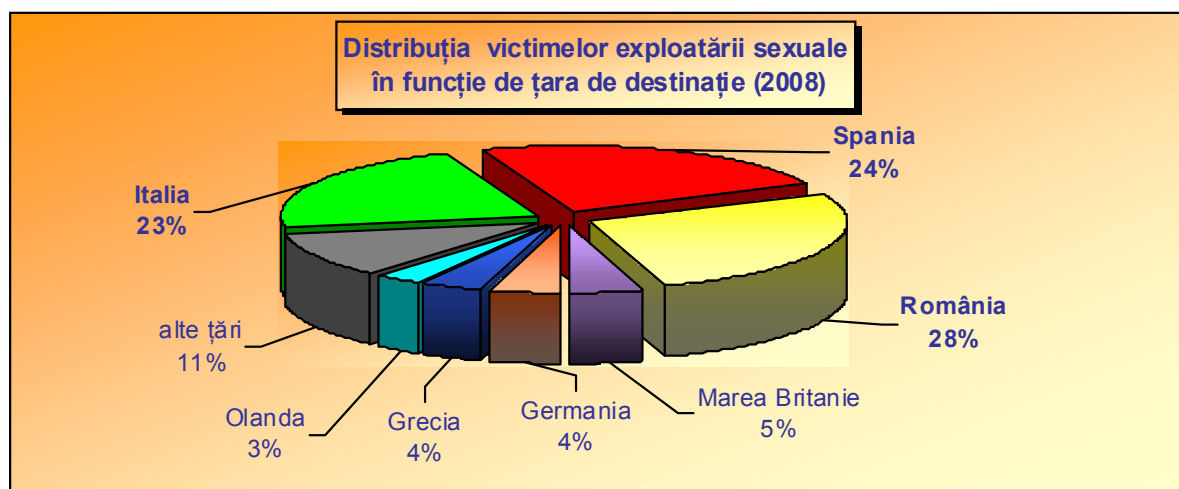

Figura 6. Distribuția victimelor exploatare sexual, în funcție de țara de destinație

În afara celor trei destinații principale, anul acesta au mai fost identificate victime traficate în scopul exploatării sexuale în Marea Britanie (19 victime), Germania (17 victime), Grecia (16 victime), Olanda (12 victime), Austria (9 victime), Turcia (6), Irlanda, Portugalia, Suedia (5), Elveția, Franța (4) și Belgia, Polonia, Danemarca, Macedonia și Cehia (1 victimă).

În anul 2007, aproximativ **1 din 4 victime din România traficate în scopuri sexuale a fost exploatăată intern**, ceea ce a situat România pe locul al III-lea ca destinație pentru exploatare sexuală, după Spania și Italia.

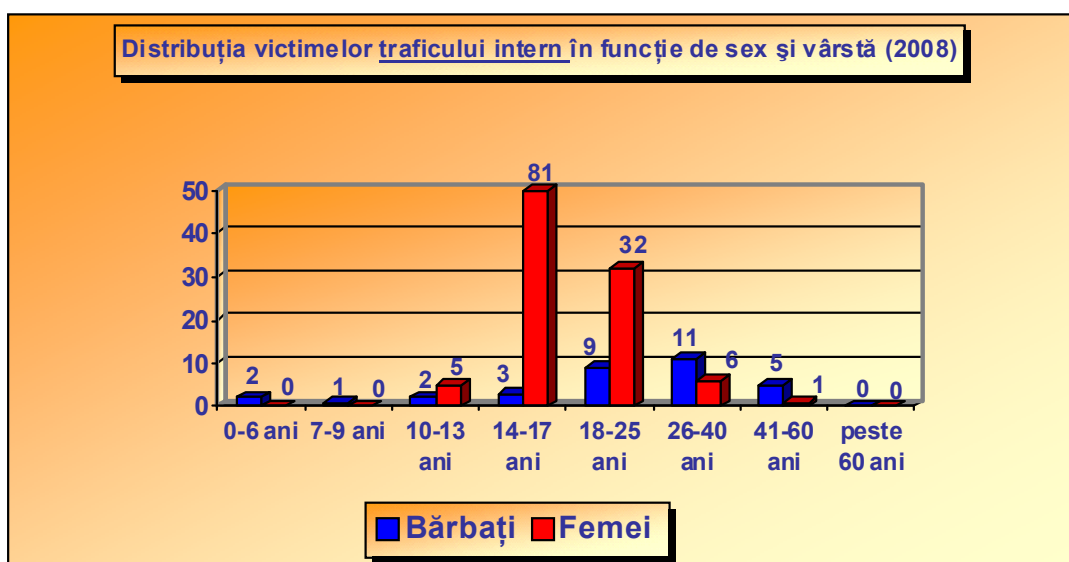
Deși, în anul 2008, victimele exploatare intern în scopuri sexuale reprezintă cu 11 procente mai puțin ca în 2007 (69%, față de 80% în 2007), pe fondul intensificării traficului pentru muncă forțată în celelalte țări, **în acest an, România ocupă primul loc ca țară de destinație pentru exploatare sexuală a victimelor de cetățenie română.**

Mai mult decât atât, **România reprezintă principala țară de destinație pentru exploatarea minorilor români, 50% dintre victimele sub 18 ani fiind traficați intern.**

De asemenea, atât în 2007 cât și în acest an, **unul din două cazuri de exploatare în scopuri sexuale cu victime sub 18 ani a avut loc în România .**

Specificul traficului intern:

- ↪ Marea majoritate a victimelor sunt de sex **feminin (79%)**
- ↪ Marea majoritate sunt **minori: 93 (59%)**
- ↪ Dintre minori, marea majoritate sunt în categoria **14 -17 ani (90%) ***
- ↪ Modalitatea principală de exploatare este cea **sexuală**: 108 victime (69%), toate de gen feminin.
- ↪ **Majoritatea victimelor traficului intern au un nivel redus de instruire**: 69% au cel mult studii gimnaziale
- ↪ **55%** dintre victimele traficului provin din **mediul rural**.

Figura 7. Distribuția victimelor traficate intern identificate în anul 2008, în funcție de sex și grupa de vârstă

* Cazurile de minori sub 14 ani identificați au fost exploatați în cerșetorie sau obligați la comiterea de furturi (excepție: 4 minore între 10-13 ani, exploatare în scopuri sexuale).

România este departe de a reprezenta doar o țară de origine în fenomenul traficului de persoane. Deși traficarea cetățenilor străini pe teritoriul țării nu reprezintă încă un fenomen de amploare, **România este una din destinațiile principale în ceea ce privește victimele cetățeni români.**

Chiar dacă numai 1/8 victime sunt traficate intern, chiar dacă numai 1/4 din exploatările sexuale au loc în România, fenomenul este mult mai concentrat în sensul unei anumite categorii de victime (minore – 14 -17 ani) și a unui anumit tip de exploatare (cea sexuală).

Așa cum a fost prezentat până în prezent, în documentele periodice elaborate de către A.N.I.T.P. s-a desprins concluzia, în sensul existenței unei tendințe de reducere a fenomenului traficului de persoane, rezultat posibil datorită unei colaborări interinstituționale între partenerii cu atribuții în acest domeniu și, în special, cu instituțiile de aplicare a legii și organizațiile neguvernamentale.

DOMENIUL IMPLEMENTĂRII PROIECTELOR INTERNAZIONALE

În anul 2008 ANITP a continuat politica de atragere a fondurilor europene, cu următoarele rezultate:

1. Proiectul PHARE 2006-018-147.05.01, **„Îmbunătățirea capacității instituționale a agențiilor implicate în prevenirea traficului de persoane în conformitate cu standardele europene și cele mai bune practici actuale”**

Contractul de investiții, în valoare de **132,714 euro**, va fi implementat pe o perioadă de patru luni, începând cu decembrie 2008. În cadrul acestei componente, vor fi achiziționate echipamente și software pentru dotarea Centrului de Cercetare și Informare Publică al ANITP cu infrastructura necesară pentru a fi în măsură să realizeze cu operativitate rapoarte și studii cu privire la evoluția fenomenului traficului de persoane, precum și pentru a produce materiale necesare implementării campaniilor de prevenire. De asemenea, vor fi dotate cu echipamente și Centrele Regionale ANITP.

2. Tot în anul 2008 a fost înaintată spre aprobare fișa de proiect cu titlul **„Întărirea capacității autorităților juridice în instrumentarea și investigarea cazurilor de trafic de persoane**, în cadrul Facilității de Tranziție Anvelopa Nealocată. Scopul proiectului a fost de a întări capacitatea MAI și a structurilor sale în vederea scăderii numărului de victime ale traficului și creșterii numărului condamnărilor.

Astfel, au fost instruiți **230 de reprezentanți ai poliției** (de proximitate, rurală, rutieră și jandarmerie, reprezenți ANITP) și 50 de procurori.

3. În cadrul proiectului **“Creșterea implicării autorităților locale în lupta împotriva traficului de persoane”**, aprobat în cadrul exercițiului de finanțare MATRA PRE-ACCESSION PROGRAMME 2007 și implementat în parteneriat cu Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, Inspectoratul General al Poliției Române și Agenția Națională de Poliție Olanda, pentru 9 județe pilot (Arad, Bihor, Dolj, Giurgiu, Brașov, Covasna, Constanța, Galați și Botoșani) și București au fost organizate două seminarii, cu tema *Elaborarea unor planuri de acțiune locale*, pe baza Planului Național de Acțiune împotriva Traficului de Persoane 2008 – 2010. și pregătirea partenerilor județeni pentru elaborarea unui

4. În anul 2008 a fost semnat contractul între Comisia Europeană și ANITP pentru implementarea proiectului „*Reducerea numărului de victime din România și Bulgaria traficate în Spania și Italia*”, în cadrul **Programului Prevenirea și combaterea criminalității**.

Proiectul este implementat în parteneriat cu: Comisia Generală pentru Combaterea Traficului de Persoane - Bulgaria, Departamentul pentru Drepturi și Egalitate de Șanse - Italia, Poliția din Spania și Centrul pentru Trafic de Persoane din Marea Britanie.

Politicele publice ale guvernelor, instituțiilor de aplicare a legii, societatea civilă au promovat și dezvoltat, în ultimii ani, un ansamblu de demersuri în câmpul social, pentru „scoaterea din obscuritate” a acestui fenomen de criminalitate organizată. În continuarea acestei logici, pentru eficientizarea luptei împotriva traficului de persoane este important ca să se păstreze problema traficului în fruntea listei de priorități a guvernelor și administrației publice.

DOMENIUL COOPERĂRII INTERNAZIONALE

În cursul anului 2008, având în vedere faptul că infracțiunile de trafic de persoane au fost săvârșite atât pe teritoriul României, cât și al altor state, s-a cooperat atât prin intermediul cererilor de comisie rogatorie, cât și prin ofițerii de legătură români desemnați de statul român să-și desfășoare activitatea în principalele țări de destinație, prin ofițerii de legătură străini la București, prin EUROPOL, INTERPOL, Centrul Regional SECI, sau în mod direct cu ofițerii de caz.

A fost intensificată cooperarea cu principalele state de destinație pentru victimele traficului de persoane de origine română, în vederea reducerii numărului persoanelor traficate în aceste țări, dar și a garantării asistenței acordate acestora. S-a continuat cooperarea cu statele de origine pentru victimele traficului, în vederea transferului de bune practici în domeniu, precum și cu principalele organizații internaționale de profil: Biroul Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate, Centrul Internațional pentru Dezvoltarea de Politici în domeniul Migrației, Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa, Organizația Internațională pentru Migrație și Organizația de Cooperare Economică la Marea Neagră.

În cursul anului 2008, a fost intensificată cooperarea cu principalele state de destinație pentru victimele traficului de persoane de origine română, în vederea reducerii numărului persoanelor traficate în aceste țări și a garantării asistenței acordate acestora, cu statele de origine a victimelor traficului de persoane, cât și cu principalele organizații internaționale care activează în domeniu. Ca o recunoaștere a eforturilor Agenției în domeniul traficului de persoane, **Consiliul Europei** a ales prin votul Comitetului Părților un reprezentant al României în „Grupul de Experti privind Acțiunea împotriva Traficului de Persoane” (GRETA).

Urmare a publicării în iunie 2008 a **Raportului anual privind situația traficului de persoane**, elaborat de **Departamentul de Stat al SUA**, țara noastră și-a asumat recomandările prezentate în acest document și a adoptat măsurile necesare pentru îndeplinirea acestora, continuând activitățile pe linia combaterii traficului de persoane în vederea unui răspuns ferm și eficient al instituțiilor statului împotriva acestui flagel.

Atât Convenția Consiliului Europei în domeniu, cât și proiectul de Decizie cadru al Uniunii Europene, prevăd o serie de completări și modificări suplimentare reglementărilor internaționale anterioare, ce trebuie transpuse în legislația internă.

În acest sens, Statele Membre trebuie să transpună în practică aceste reglementări, în termenele prevăzute explicit. Ex. Instituția Raportorului Național, măsuri pentru descurajarea cererii serviciilor sexuale, prevederea în dreptul intern a a unui termen de recuperare și reflecție de cel puțin 30 de zile pentru victimele traficului.

România a transpus deja mare parte din aceste recomandări și dispoziții în legislația internă, având un sistem legislativ și instituțional modern în domeniul prevenirii și combaterii traficului de persoane, în spiritul tendințelor la nivel european, instituții și departamente specializate, iar personalul acestora este pregătit la un nivel superior. De aceea, putem aprecia că România a făcut în ultimii ani progrese importante în domeniul prevenirii și combaterii traficului de persoane, și nu mai putem vorbi de o „problemă”, ci de faptul că România prin instituțiile statului cu atribuții în domeniu a rezolvat multe dintre aspectele negative ale acestui segment al criminalității organizate semnalate în trecut, în prezent fiind în poziția în care poate oferi expertiză și bune practici și altor parteneri europeni.